

APPENDIX F

DESAI-BHATT GROUP TEST OF INTELLIGENCE

દેસાઈ-ભટ્ટ સમૂહ બુદ્ધિ કસોટી

331

: પ્રયોજકો :

ડૉ. કૃષ્ણકાન્ત ગો. દેસાઈ, એમ.એ., એમ.એડ., પીએચ.ડી.

ડૉ. ચંપા લ. ભટ્ટ, એમ.એ., એમ.એડ., પીએચ.ડી.

સૂચના : આ પુસ્તિકામાં કોઈ પણ જગ્યાએ કંઈ પણ લખવું નહિ, તેમ જ કોઈ પ્રકારની નિશાની કરવી નહિ. ઉત્તરો જુદા ઉત્તરપત્રમાં લખવાનાં છે.

મહાવરા કસોટી

દરેક પ્રશ્ન વાંચો અને આપેલા ઉત્તરોમાંથી જે ઉત્તર સાચો હોય તેનો અનુક્રમ દર્શાવતા અક્ષર આસપાસ ઉત્તરપત્રમાં ગોળ ફૂંડાવું કરો.

૧. આ વાક્યનો છેલ્લો શબ્દ કયો છે ?
(ક) આ (ખ) શબ્દ (ગ) છે (ઘ) છેલ્લો
૨. ઊંચુંથી ઊલટું શું ?
(ક) નીચું (ખ) લાંબું (ગ) પહોળું (ઘ) ટૂંકું
૩. છે બરફના પાણી કરતાં હોય ભારે-આ શબ્દ યોગ્ય રીતે ગોઠવી વાક્ય બનાવો. એ વાક્યનો અર્થ સાચો છે ?
(ક) હા (ખ) ના (ગ) હશે
૪. મોગરો, ગુલાબ, ખારમાસી—એમના વર્ગનો શબ્દ નીચેનામાંથી કયો છે ?
(ક) છોડ (ખ) મૂળ (ગ) હાર (ઘ) કમળ
૫. (૧) આંધળામાં કાણો રાજ.
(૨) છે આંધળો ને નામ નયનસુખ.
(૩) ઉજ્જડ ગામમાં એરડો પ્રધાન.
ઉપરની કહેવતોમાંથી કઈ કહેવતોના અર્થ સરખા છે ?
(ક) ત્રણેના (ખ) ૧ અને ૨ ના (ગ) ૨ અને ૩ ના (ઘ) ૧ અને ૩ ના (ચ) બધીના અર્થ જુદા છે.
૬. નીચેના ક્રમમાં હવે પછી કઈ સંખ્યા આવશે ?
૫, ૭, ૯, ૧૧
(ક) ૧૫ (ખ) ૧૭ (ગ) ૧૦ (ઘ) ૧૩
૭. મીઠું અને ખારાશ વચ્ચે જેવો સંબંધ છે, તેવો જ સંબંધ ખાંડ અને કોની વચ્ચે હશે ?
(ક) મીઠાશ (ખ) તીખાશ (ગ) ગોળ (ઘ) કડવાશ
૮. નીચેનામાંથી કોણ બીજાં બધાંથી જુદું પડે છે ?
(ક) ઘોડો (ખ) ગાય (ગ) આખલો (ઘ) ગધેડો (ચ) પાડો
૯. જ્યોતિ પાસે દીપા કરતાં ૫ રૂપિયા વધારે છે. જો બંનેના મળી રૂપ રૂપિયા હોય તો દીપા પાસે કેટલા રૂપિયા હશે ?
(ક) ૨૦ (ખ) ૫ (ગ) ૧૫ (ઘ) ૧૦
૧૦. અનિલ સુમનનો ભાઈ છે પણ સુમન અનિલનો ભાઈ નથી. તો તે બે વચ્ચે શી સગાઈ હશે ?
(ક) ભાઈભાઈ (ખ) ભાઈબહેન (ગ) પિતરાઈ ભાઈઓ (ઘ) માસિયાઈ ભાઈઓ
અહીં અટકી જાઓ. કહેવામાં આવે નહિ ત્યાં સુધી પાતું ફેરવશો નહિ.

કસોટી પ્રશ્નો

સમય : ૪૦ મિનિટ

૧૧. કરમસદ શબ્દના અક્ષરોમાંથી કયો શબ્દ નહિ બની શકે ?

(ક) કરમ (ખ) રકમ (ગ) શરદ (ઘ) સમર

૧૨. અધૂરું થી બિલકું શું ?

(ક) પૂરું (ખ) શોકકું (ગ) બધું (ઘ) ઘણું

૧૩. ધાસ બહુ સિંહને ભાવે—આ શબ્દોને યોગ્ય રીતે ગોઠવતાં બનતા વાક્યનો અર્થ સાચો છે ?

(ક) હા (ખ) ના (ગ) હશે

૧૪. દૈનિક, માસિક, અઠવાડિક—એમના વર્ગનો શબ્દ નીચેનામાંથી કયો છે ?

(ક) વાર્ષિક (ખ) ધનિક (ગ) ઐતિહાસિક (ઘ) રસિક

૧૫. (૧) ઘડો તેવી ઠીકરી.

(૨) અધૂરો ઘડો છલકાય.

(૩) ખાલી ચણા વાગે ઘણો.

ઉપરની કહેવતોમાંથી કોના કોના અર્થ સરખા છે ?

(ક) ત્રણેના (ખ) ૧ અને ૨ ના (ગ) ૨ અને ૩ ના (ઘ) ૧ અને ૩ ના (ચ) બધીના અર્થ જુદા છે.

૧૬. નીચેના ક્રમમાં હવે પછી શું આવશે ?

૬૪, ૩૨, ૧૬, ૮

(ક) ૨ (ખ) ૬ (ગ) ૧૦ (ઘ) ૪

૧૭. ભૂખ અને ખોરાક વચ્ચે જેવો સંબંધ છે તેવો જ સંબંધ તરસ અને કોની વચ્ચે હશે ?

(ક) દૂધ (ખ) પાણી (ગ) ચા (ઘ) સરખત

૧૮. નીચેનામાંથી કોણ બીજાં બધાંથી જુદું પડે છે ?

(ક) હાથ (ખ) હૃદય (ગ) પગ (ઘ) આંખ (ચ) કાન

૧૯. જો એક ખુરસી ૮૫ રૂપિયામાં વેચતાં ૭ રૂપિયા નફો થતો હોય, તો તે જ ખુરસી ૭૫ રૂપિયામાં વેચતાં કેટલો નફો મળે કે ખોટ બન્ય ?

(ક) ૩ રૂપિયા ખોટ (ખ) ૩ રૂપિયા નફો (ગ) ૧૦ રૂપિયા ખોટ (ઘ) નફો કે ખોટ કંઈ નહિ.

૨૦. એક માણસ કોઠાના ઝાડ નીચે બેઠો હતો. તેવામાં ઝાડ ઉપરથી કોહું પડતાં તેના માથામાં વાગ્યું. તેને વિચાર આવ્યો, “સારું છે કે હું કોઠાના ઝાડ નીચે બેઠો છું. જો તડખૂચના ઝાડ નીચે બેઠો હોત તો હું અત્યારે લોહીલુહાણ થઈ ગયો હોત.” આ માણસ.....

(ક) મૂખ હોતો, કેમ કે પાકું તડખૂચ ઝાડ ઉપરથી પડતાં માથું ન ફેટે, પણ તડખૂચ જ ફાટી જાય.

(ખ) ડાહ્યો હતો કેમ કે તે તડખૂચના ઝાડ નીચે નહોતો બેઠો.

(ગ) ડાહ્યો હતો, કેમ કે તેને સારો વિચાર આવ્યો.

(ઘ) મૂખ હોતો, કેમ કે તડખૂચ વેલા ઉપર બેસે છે,

૨૧. વચ્ચેન અને ચરણ શબ્દોમાં કયો અક્ષર સામાન્ય છે ?

(ક) ચ (ખ) વ (ગ) ન (ઘ) ણ

૨૨. સુગંધથી ઊલટું શું ?

(ક) અગરબત્તી (ખ) ઉકરડો (ગ) ગંધરહિત (ઘ) દુર્ગંધ

૨૩. શિંગડા હોય ઘોડાને અણીદાર છે—આ શબ્દો યોગ્ય રીતે ગોઠવતાં જે વાક્ય અને તેનો અર્થ સાચો છે ?

(ક) હા (ખ) ના (ગ) હશે.

૨૪. છરો, તલવાર, ખંદુક—એમના વર્ગનો શબ્દ નીચેનામાંથી કયો છે ?

(ક) એરણ (ખ) હથોડો (ગ) કાતર (ઘ) ભાલો

૨૫. (૧) પીળું તેટલું સોતું નહિ.

(૨) ઉજળું તેટલું દૂધ નહિ.

(૩) જેની આંખે કમળો તે બધું જ પીળું જુએ.

ઉપરની કહેવતોમાં કઈ કઈ કહેવતોના અર્થ સરખા છે ?

(ક) ત્રણેના (ખ) ૧ અને ૨ ના (ગ) ૨ અને ૩ ના (ઘ) ૧ અને ૩ ના (ચ) બધીના અર્થ જુદા છે.

૨૬. નીચેના ક્રમમાં હવે પછી શું આવશે ?

૨, ૪, ૮, ૧૬

(ક) ૨૪ (ખ) ૨૦ (ગ) ૩૨ (ઘ) ૧૮

૨૭. મોટર અને પેટ્રોલ વચ્ચે જેવો સંબંધ છે તેવો જ સંબંધ આગગાડી અને કોની વચ્ચે હશે ?

(ક) કબૂત્રા (ખ) ટિકિટ (ગ) એન્જિન (ઘ) કોલસા

૨૮. નીચેનામાંથી કોણ બીજા બધાંથી જુદું પડે છે ?

(ક) પૂના (ખ) અમદાવાદ (ગ) કોલંબો (ઘ) નાગપુર (ચ) મુંબઈ

૨૯. એક ફેબ્રુઆરી માસની પહેલી તારીખે રવિવાર છે. જાપાનો ભાવ રોજના ૪૦ પૈસા છે અને રવિવારના જાપાનો ૫૦ પૈસા છે. જો એ વર્ષ લીપ ઈયર ન હોય અને તે માસનું બિલ બરવા મેં પાંચ રૂપિયાની ત્રણ નોટ આપી તો મને પાછું શું મળશે ?

(ક) ૩ રૂ. ૪૦ પૈ. (ખ) ૪ રૂ. ૫ પૈ. (ગ) ૨ રૂ. ૯૫ પૈ. (ઘ) ૩ રૂ. ૬૦ પૈ.

૩૦. તાર કરતાં ટેલિફોન વધુ ઉપયોગી છે, કેમ કે

(ક) તેનાથી ઘણું દૂર સુધી સંદેશો પહોંચાડી શકાય છે.

(ખ) તે વધુ આધુનિક શોધ છે.

(ગ) તેનાથી સામસામી વાત કરી શકાય છે.

(ઘ) તેનાથી ગુપ્ત સંદેશો મોકલી શકાય છે.

૩૧. વનમહોત્સવ શબ્દના અક્ષરોમાંથી નીચેનામાંથી કયો શબ્દ બની શકશે ?

(ક) વમન (ખ) મનોહર (ગ) માનવ (ઘ) વત્સલ

૩૨. જ-મથી ઊલટું શું ?

(ક) ચૌવન (ખ) ઘડપણ (ગ) દુઃખ (ઘ) મરણ

૩૩. હોળી છે દિવાળીને દિવસે લોકો ચેતાવે-આ શબ્દો યોગ્ય રીતે ગોઠવતાં બંનતા વાક્યનો અર્થ સાચો છે ?

(ક) હા (ખ) ના (ગ) હશે

૩૪. લોહી, હાડકાં, ચામડી—એમના વર્ગનો શબ્દ નીચેનામાંથી કયો છે ?

(ક) પથ્થર (ખ) રેશમ (ગ) જોડા (ઘ) માંસ

૩૫. (૧) કોડીની કમાણી અને રૂપિયાનો ખર્ચો.

(૨) સોના કરતાં ઘડામણ મોંઘું.

(૩) પીળું તેટલું સોનું નહિ.

ઉપરની કહેવતોમાંથી કોના કોના અર્થ સરખા છે ?

(ક) ત્રણોના (ખ) ૧ અને ૨ ના (ગ) ૨ અને ૩ ના (ઘ) ૧ અને ૩ ના (ચ) બધીના અર્થ જુદા છે.

૩૬. નીચેના ક્રમમાં હવે પછી કઈ સંખ્યા આવશે ?

૧૫, ૨૫, ૩૫, ૪૫

(ક) ૫૦ (ખ) ૬૫ (ગ) ૫૫ (ઘ) ૪૦

૩૭. પ્રાણી અને પગ વચ્ચે જેવો સંબંધ છે તેવો જ સંબંધ ગાડી અને કોની વચ્ચે હશે ?

(ક) પૈડાં (ખ) ઘોડો (ગ) બેઠક (ઘ) ઉતારુ

૩૮. નીચેનામાંથી કોણ બીજા બધાંથી જુદું-પડે છે ?

(ક) વાલ (ખ) વટાણા (ગ) તુવેર (ઘ) બાજરી (ચ) અડદ

૩૯. એક માણસને કુલ પાંચ છોકરા છે, જેમની ઉંમર વચ્ચે બધી વર્ષનો તફાવત છે. સૌથી નાનો છોકરો આજે બે વર્ષનો છે. જો બધા છોકરાઓની ઉંમરનો સરવાળો આજે ૩૦ વર્ષ હોય તો ચાર વર્ષ પહેલાં તેમની ઉંમરનો સરવાળો કેટલો હશે ?

(ક) ૧૦ વર્ષ (ખ) ૧૨ વર્ષ (ગ) ૮ વર્ષ (ઘ) ૨૬ વર્ષ

૪૦. વાહન રસ્તાની ડાબી બાજુ પર હાંકેલું જોઈએ, કેમ કે.....

(ક) ડાબી બાજુએ રસ્તો સારો હોય છે.

(ખ) ડાબી બાજુએ રાહદારીઓ ચાલતા હોતા નથી એટલે અકસ્માત ન થાય.

(ગ) ડાબી બાજુએ વાહન ઝડપથી ચાલે છે.

(ઘ) સામસામી દિશામાંથી આવતાં વાહનોનો માર્ગ એથી જુદો રહે છે.

૪૧. અવતરણ શબ્દના અક્ષરોમાંથી નીચેનામાંથી કયો શબ્દ બની શકશે ?

(ક) વતન (ખ) રમણ (ગ) અવતાર (ઘ) અવર

૪૨. મોંઘુંથી ઊલટું શું ?

(ક) સોંઘું (ખ) ઝોણું (ગ) ઘણું (ઘ) સોંઘવારી

૪૩. બોલવું છે સત્ય મોટો એ દુર્ગુણ—આ શબ્દોને યોગ્ય રીતે ગોઠવતાં બનતા વાક્યનો અર્થ સાચો છે ?

(ક) હા (ખ) ના (ગ) હશે

૪૪. શાળા, કોલેજ, બાલમંદિર, એ ત્રણેમાં નીચેનામાંથી શાના વિના ન જ ચાલે ?

(ક) વિદ્યાર્થી (ખ) પઠાવાળા (ગ) ઘંટ (ઘ) પરીક્ષા

૪૫. (૧) અક્કરમીના પડિયા કાણા.

(૨) સક્કરમીની જીભ અને અક્કરમીના ટાંટિયા.

(૩) જ્યાં જાય ઊઠે ત્યાં થાય સૂકો.

ઉપરની કહેવતોમાંથી કોના કોના અર્થ સરખા છે ?

(ક) ત્રણેના (ખ) ૧ અને ૨ ના (ગ) ૨ અને ૩ ના (ઘ) ૧ અને ૩ ના (ચ) બધીના અર્થ જુદા છે.

૪૬. નીચેની સંખ્યાઓ અમુક ક્રમમાં હોવા માટે ખાલી જગ્યામાં શું હોવું જોઈએ ?

૩, —, ૧૮, ૭૨

(ક) ૯ (ખ) ૬ (ગ) ૧૨ (ઘ) ૧૦

૪૭. ગામ અને માણસ વચ્ચે જેવો સંબંધ છે તેવો જ સંબંધ કોની અને વાઘની વચ્ચે હશે ?

(ક) વાઘણ (ખ) સિંહ (ગ) જંગલ (ઘ) ચટાપટા

૪૮. નીચેનામાંથી કોણ બીજાં બધાંથી જુદું પડે છે ?

(ક) તુરિયાં (ખ) દૂધી (ગ) રીંગણાં (ઘ) બીંડા (ચ) ગાજર

૪૯. આજે માઆપની ભેગી ઉંમર ૧૦ વર્ષના પુત્રની ઉંમરથી છ ગણી છે. ૧૦ વર્ષ પછીથી માઆપની ભેગી ઉંમર તે પુત્રની ઉંમરથી કેટલા ગણી હશે ?

(ક) સાડાત્રણ ગણી (ખ) ત્રણ ગણી (ગ) ચાર ગણી (ઘ) પાંચગણી

૫૦. જંગલમાંથી એક સિંહનું મુકડું મળી આવ્યું. તેને કોઈ જગ્યાએથી લોહી નીકળેલું ન હતું. તે સિંહ કેવી રીતે મૃત્યુ પામ્યો હશે ?

(ક) તેણે ઝેરી વનસ્પતિ ખાધી હશે.

(ખ) કોઈ શિકારીએ તેને મારી નાખ્યો હશે.

(ગ) તે અતિ ઘરડો થઈ મૃત્યુ પામ્યો હશે.

(ઘ) સિંહણે તેને મારી નાખ્યો હશે.

૫૧. ઉંદર, માખી, નોળિયો, કૂતરો, બિલાડી-એમને કદના ક્રમમાં ગોઠવીએ તો અરાબર વચ્ચે શું આવે ?

(ક) ઉંદર (ખ) માખી (ગ) નોળિયો (ઘ) બિલાડી

૫૨. સખતથી ઊલટું શું ?

(ક) નરમ (ખ) દુઃખદ (ગ) વખત (ઘ) પ્રખર

૫૩. મધમાખીના બનાવવામાં મધમાંથી છે ખાંડ આવે-આ શબ્દોને યોગ્ય રીતે ગોઠવતાં બનતા વાક્યનો અર્થ સાચો છે ?

(ક) હા (ખ) ના (ગ) હશે

૫૪. બટાટા, રતાળુ, આદુ-એમના વર્ગનો શબ્દ નીચેનામાંથી કયો છે ?

(ક) સૂરણ (ખ) રીંગણાં (ગ) દૂધી (ઘ) માટી

૫૫. (૧) ખાળે દૂધા તે દરવાજા ઉઘાડા.

(૨) પૈસાને પકડી રાખે ને રૂપિયાને જતો કરે.

(૩) પૈસો મારો પરમેશ્વર ને જૈરી મારો ગુરુ.

ઉપરની કહેવતોમાંથી કોના કોના અર્થ સરખા છે ?

(ક) ત્રણેના (ખ) ૧ અને ૨ ના (ગ) ૨ અને ૩ ના (ઘ) ૧ અને ૩ ના (ચ) બધીના અર્થ જુદા છે.

૫૬. નીચેના ક્રમમાં હવે પછી શું આવશે ?

૩, ૫, ૮, ૧૨, ૧૭

(ક) ૨૩ (ખ) ૨૨ (ગ) ૧૯ (ઘ) ૨૦

૫૭. સ્વાદ અને જીભ વચ્ચે જેવો સંબંધ છે તેવો જ સંબંધ વાસ અને કોની વચ્ચે હશે ?

(ક) વાસના (ખ) દુર્ગંધ (ગ) ફૂલ (ઘ) નાક

૫૮. નીચેનામાંથી કોણ બીજાં બધાંથી જુદું પડે છે ?

(ક) તપેલી (ખ) કૂળે (ગ) માટલી (ઘ) છટ (ચ) નળિયું

૫૯. એક તાર ૧૦૦ મીટર લાંબો છે. તેના બન્ને મીટરના ટૂકડા કરવા તે તારને કેટલી વખત કાપવો પડશે ?

(ક) ૧૦૦ વાર (ખ) ૫૦ વાર (ગ) ૪૯ વાર (ઘ) ૫૧ વાર

૬૦. દુકાનની ચોટી કરનાર ચોટીદારે સવારે જઈતે શેઠને કહ્યું કે મને આજે રાત્રે સ્વપ્ન આવ્યું કે દુકાનની પાછળના ભાગમાં આપ બોદશે તો ધનનો ચરુ નીકળશે. શેઠે ચોટીદારને નોકરીમાંથી કાઢી મુક્યો, કેમ કે.....

(ક) આવાં સ્વપ્ન અપશુકનિયાળ નીકળે છે.

(ખ) જ્યારે શેઠ ખાડો બોદી ચરુ કાઢે ત્યારે ચોટીદાર અડધો ભાગ માંગે.

(ગ) એનાં સ્વપ્ન સાચાં ન પડે અને બોદવાનો નકામો ખર્ચ થાય.

(ઘ) ચોટીદારે પોતાની ફરજ અરાબર બજાવી ન હતી.

૬૧. આ વાક્યના છેલ્લા શબ્દનો પહેલો અક્ષર અતોવો.

(ક) આ (ખ) અ (ગ) વો (ઘ) બ

૬૨. બાંધવું થી ઊલટું શું ?

(ક) છૂટવું (ખ) બંધન (ગ) છોડવું (ઘ) રાંધવું

૬૩. બદલે સૂંઢ હાથોને છે નાકને હોય-આ શબ્દો યોગ્ય રીતે ગોઠવતાં બનતા વાક્યનો અર્થ સાચો છે ?

(ક) હા (ખ) ના (ગ) હશે

૬૪. પોપટ, ચકલી, સમડી-એ ત્રણેને નીચેનામાંથી શું ન હોય તો ન જ ચાલે ?

(ક) માળો (ખ) બચ્ચાં (ગ) દાણા (ઘ) પાંખ

૬૫. (૧) કૂવામાં હોય તેવું હવાડામાં આવે.

(૨) અન્ન તેવા ઓકકાર.

(૩) હૈયે તેવું હોડે.

ઉપરની કહેવતોમાંથી કોના કોના અર્થ સરખા છે ?

(ક) ત્રણેના (ખ) ૧ અને ૨ ના (ગ) ૨ અને ૩ ના (ઘ) ૧ અને ૩ ના (ચ) બધીના અર્થ જુદા છે.

૬૬. નીચેની સંખ્યાઓ અમુક ક્રમમાં હોવા માટે ખાલી જગ્યામાં શું હોવું જોઈએ ?

૧૮, —, ૨૩, ૨૭

(ક) ૧૯ (ખ) ૨૦ (ગ) ૨૧ (ઘ) ૨૨

૬૭. રંગ અને રંગવું વચ્ચે જેવો સંબંધ છે, તેવો જ સંબંધ કોની અને ઘોળવું વચ્ચે હશે ?

(ક) ચૂનો (ખ) બીંત (ગ) પરીક્ષા (ઘ) સફેદ

૬૮. નીચેનામાંથી કોણ બીજા અર્થમાં જુદું પડે છે ?

(ક) ફોક (ખ) ધોતિયું (ગ) કબજો (ઘ) ધાધરો (ચ) સાડી

૬૯. આજે બાપની ઉંમર પુત્રની ઉંમરથી બમણી છે. જો બાપ આજે ૪૦ વર્ષનો હોય તો બાપની ઉંમર બમણી થાય ત્યારે તે તેના પુત્રથી કેટલો મોટો હશે ?

(ક) બમણો (ખ) ચાર ગણો (ગ) ૨૦ વર્ષ (ઘ) ૪૦ વર્ષ

૭૦. તમે કોની માના બાપના દીકરા છો ?

(ક) મારી (ખ) મારી બહેનની (ગ) મારા બાણેજની (ઘ) મારા ભત્રીજાની

૭૧. મરણ, વચન, ચમન-આમાંના એક શબ્દના અર્થ અક્ષરો બીજા એ શબ્દના અક્ષરમાં આવી જાય છે. તે શબ્દનો વચ્ચેનો અક્ષર શો છે ?

(ક) મ (ખ) ન (ગ) ર (ઘ) ચ

૭૨. નથીથી બિલકુલ શું ?

(ક) હા (ખ) છે (ગ) નહિ (ઘ) હાથી

૭૩. ભૂંકે છે અવાજે ઘણા ગદ્યોડા કક્કશ - આ શબ્દોને યોગ્ય રીતે ગોઠવતાં બનતા વાક્યનો અર્થ સાચો છે ?

(ક) હા (ખ) ના (ગ) હશે

૭૪. લીલો, પીળો, વાદળી-એમના વર્ણનો શબ્દ નીચેનામાંથી કયો છે ?

(ક) રંગ (ખ) આકાશ (ગ) લાલ (ઘ) ઘાસ

૭૫. (૧) દૂધના દૂધમાં અને પાણીના પાણીમાં.

(૨) ચોરની મા કોઠીમાં મોં ઘાલીને રહે.

(૩) ચોરનો ભાઈ ઘંટીચોર.

ઉપરની કહેવતોમાંથી કોના કોના અર્થ સરખા છે ?

(ક) ત્રણેના (ખ) ૧ અને ૨ ના (ગ) ૨ અને ૩ ના (ઘ) ૧ અને ૩ ના (ચ) બધીના અર્થ જુદા છે.

૭૬. નીચેના ક્રમમાં હવે પછી શું આવશે ?

૮, ૧૫, ૨૦, ૨૩

(ક) ૨૬ (ખ) ૨૪ (ગ) ૨૫ (ઘ) ૨૧

૭૭. પિત્તળ અને સોના વચ્ચે જેવો સંબંધ છે તેવો જ સંબંધ કોની અને ચાંદી વચ્ચે હશે ?

(ક) કલાઈ (ખ) સાંકળાં (ગ) રૂપિયો (ઘ) તાંબુ

૭૮. નીચેનામાંથી કોણ બીજા બધાંથી જુદું પડે છે ?

(ક) નરગીસ (ખ) લતા (ગ) ઋતા (ઘ) વીણા (ચ) જ્યોતિ

૭૯. હું એક સીડીને છેક નીચેને પગથિયે બેઠો છું. સીડીના બરાબર વચ્ચે પગથિયા સુધી પહોંચવા હવે બીજા ચાર પગથિયાં ચઢવાં પડે તો સીડીમાં કુલ કેટલાં પગથિયાં હશે ?

(ક) ૧૦ (ખ) ૮ (ગ) ૯ (ઘ) ૧૧

૮૦. હું એક સાંજે મેઘધનુષ્ય જોતો હતો. તે સમયે મારા હાથ તરફથી એક મોટર આવી જમણા હાથ તરફ ચાલી ગઈ. તે મોટર કઈ દિશામાં ગઈ હશે ?

(ક) ઉત્તર (ખ) દક્ષિણ (ગ) પૂર્વ (ઘ) પશ્ચિમ

૮૧. આ વાક્યના બરાબર વચલા શબ્દના વચલા અક્ષર પછી કયો અક્ષર છે ?

(ક) વ (ખ) ચ (ગ) લા (ઘ) અ

૮૨. વિનયથી બોલતું શું ?

(ક) સવિનય (ખ) પ્રણય (ગ) વિનયન (ઘ) અવિનય

૮૩. છે ચોપણું પક્ષી પ્રાણી નીચે પાણીની રહેનારું-આ શબ્દ યોગ્ય રીતે ગોઠવતાં બનતા વાક્યનો અર્થ સાચો છે ?

(ક) હા (ખ) ના (ગ) હશે

૮૪. દેકડું, બળદ, કબૂતર-એમના વર્ગનો શબ્દ નીચેનામાંથી કયો છે ?

(ક) છોક (ખ) રમકડાં (ગ) સાપ (ઘ) હાડકાં

૮૫. (૧) ખાખરાની ખિસકોલી સાકરનો સ્વાદ શું બાળે ?

(૨) અછલ બરી કે ભેંસ ?

(૩) ભેંસ આગળ ભાગવત.

ઉપરની કહેવતોમાંથી કોના કોના અર્થ સરખા છે ?

(ક) ત્રણેના (ખ) ૧ અને ૨ ના (ગ) ૨ અને ૩ ના (ઘ) ૧ અને ૩ ના (ચ) બધાના અર્થ જુદા છે.

૮૬. નીચેની સંખ્યાઓ અમુક ક્રમમાં હોવા માટે ખાલી જગ્યામાં શું હોવું જોઈએ ?

૯૦, ૮૦, —, ૪૫

(ક) ૭૦ (ખ) ૬૦ (ગ) ૫૦ (ઘ) ૬૫

૮૭. મામા અને કાકા વચ્ચે જેવો સંબંધ છે તેવો જ સંબંધ કોની અને કુઆની વચ્ચે હશે ?

(ક) ફાઈ (ખ) માસા (ગ) બાપ (ઘ) મા

૮૮. નીચેનામાંથી કોણ બીજા બધાંથી જુદું પડે છે ?

(ક) દિલ્હી (ખ) આંધ્ર (ગ) કલકત્તા (ઘ) ચંદીગઢ (ચ) અમદાવાદ

૮૯. ૩ રૂપિયે કઝન નારંગી લેવાને બદલે ૭૦ પૈસાની ૩ લેખે ૨ કઝન નારંગી લેતાં કેટલો ફાયદો થાય ?

(ક) ૨૦ પૈસા (ખ) ૪૦ પૈસા (ગ) ૬૦ પૈસા (ઘ) ૫૦ પૈસા

૯૦. જ્યોતિ, પૂર્ણિમા, દીપા, માલતી અને જયશ્રી, એ પાંચ બહેનપણીઓ ફાટો પડાવવા બેઠી. દીપા અને માલતી છેડા ઉપર બેઠાં, જ્યોતિ દીપાની પાસે બેઠી અને જયશ્રી જ્યોતિની પાસે બેઠી. તો વચ્ચેવચ્ચે કોણ બેઠું હશે

(ક) પૂર્ણિમા (ખ) માલતી (ગ) જયશ્રી (ઘ) જ્યોતિ

૯૧. કારકુન, રાષ્ટ્રપતિ, પ્રધાન, પટાવાળો, કલેક્ટર—એમાંથી કોનો પગાર એમાંના બીજા કોઈના કરતાં વધારે નહિ હોય ?

(ક) કારકુનનો (ખ) રાષ્ટ્રપતિનો (ગ) પટાવાળાનો (ઘ) કલેક્ટરનો

૯૨. વફાદારીથી બિલકુલ શું ?

(ક) નેકી (ખ) બેવફાઈ (ગ) બેવફૂરી (ઘ) હવાલદારી

૯૩. કોઈ પણ માણસના બે ચહેરા નથી હોતા સરખા તદ્દન—એ શબ્દોને યોગ્ય રીતે ગોઠવતાં બનતા વાક્યનો અર્થ સાચો છે ?

(ક) હા (ખ) ના (ગ) હશે

૯૪. દૈનિક પત્ર, અઠવાડિક પત્ર, માસિક પત્ર—એ ત્રણેમાં નીચેનામાંથી શાના વિના ન જ ચાલે ?

(ક) સમાચાર (ખ) લેખ (ગ) ચિત્ર (ઘ) પાનાં

૯૫. (૧) ન બોલ્યામાં નવ ગુણ.

(૨) એક નન્નો સો દુઃખ હરે.

(૩) બોલે તેનાં બેર વેચાય.

(૪) પરતી કહેવતોમાં કોના કોના અર્થ સરખા છે ?

(ક) ત્રણેનાં (ખ) ૧ અને ૨ નાં (ગ) ૨ અને ૩ નાં (ઘ) ૧ અને ૩ નાં (ચ) બધીના અર્થ જુદા છે

૯૬. નીચેની સંખ્યાઓ અમુક ક્રમમાં હોવા માટે ખાલી જગ્યામાં શું હોવું જોઈએ ?

—, ૨૫, ૩૦, ૩૭

(ક) ૨૦ (ખ) ૨૧ (ગ) ૨૨ (ઘ) ૧૭

૯૭. શાંતિ અને વિકાસ વચ્ચે જેવો સંબંધ છે તેવો જ સંબંધ કોની અને વિનાશની વચ્ચે હશે ?

(ક) અવિનાશ (ખ) નાશ (ગ) ખેતી (ઘ) યુદ્ધ

૯૮. નીચેનામાંથી કોણ બીજા બધાંથી જુદું પડે છે ?

(ક) તંબૂરો (ખ) સિતાર (ગ) તબલાં (ઘ) દિલરુબા (ચ) સારંગી

૯૯. ૫ ટકા નફાથી વેચવાને બદલે એક કબાટ ૫ ટકા ખોટથી વેચતાં મને ૧૦ રૂપિયા ઓછા મળ્યા. તો તે કબાટની મૂળ કિંમત કેટલી હશે ?

(ક) ૫૦ રૂ. (ખ) ૧૦૦ રૂ. (ગ) ૯૫ રૂ. (ઘ) ૧૦૫ રૂ.

૧૦૦. કરણ પાસે અંશુમાન કરતાં વધુ પૈસા છે, પણ અજય પાસે છે તેટલા બધા નથી; તો કોની પાસે સૌથી વધુ પૈસા હશે ?

(ક) અજય પાસે (ખ) કરણ પાસે (ગ) અંશુમાન પાસે (ઘ) ચોક્કસ કહી ન શકાય.

૧૦૧. કેટલાંક, બધાં, કોઈ નહિ, ઘણાં, થોડાં—એમને ક્રમમાં ગોઠવતાં ધરાબર વચ્ચે શું આવે ?

(ક) કેટલાંક (ખ) ઘણાં (ગ) બધાં (ઘ) થોડાં

૧૦૨. બેસવુંથી બેસવું શું ?

(ક) બેસવું (ખ) બેસાડવું (ગ) બેસવું (ઘ) જવું

૧૦૩. તે બાંધ છે માણસને જરાયે તાંકુરડત રહે આવે ન ત્યારે— આ શબ્દો ગોઠવતાં બનતા વાક્યનો અર્થ સાચો છે ?

(ક) હા (ખ) ના (ગ) હશે

૧૦૪. ઝૂંપડી, મકાન, હવેલી—એ ત્રણેને નીચેનામાંથી શું ન હોય તો ન જ ચાલે ?

(ક) બારી (ખ) કબાટ (ગ) ખાંચિયાં (ઘ) બાપરું

૧૦૫. (૧) પારકી મા જ કાન વીંધે.

(૨) પારકે ભાણે લાડવો મોટે.

(૩) પારકી આશા સદા નિરાશ.

ઉપરની કહેવતોમાંથી કોના કોના અર્થ સરખા છે ?

(ક) ત્રણેના (ખ) ૧ અને ૨ ના (ગ) ૨ અને ૩ ના (ઘ) ૧ અને ૩ ના (ચ) બધીના અર્થ જુદા છે.

૧૦૬. નીચેના ક્રમમાં હવે પછી શું આવશે ?

૧, ૨, ૬, ૨૪

(ક) ૪૮ (ખ) ૭૨ (ગ) ૧૨૦ (ઘ) ૯૬

૧૦૭. ગાવું અને બળાવવું વચ્ચે જેવો સંબંધ છે તેવો જ સંબંધ ખાવું અને કોની વચ્ચે હશે ?

(ક) પીવું (ખ) ખોરાક (ગ) પચાવવું (ઘ) પાણી

૧૦૮. નીચેનામાંથી કોણ કોણ બીજા બધાથી જુદા પડે છે ?

(ક) માળી (ખ) ટપાલી (ગ) બેલિક (ગ) પોલીસ (ચ) હવાલદાર

૧૦૯. ક્રિકેટની એક ટીમ કુલ ૨૦ મેચ રમી. તે પૈકી હાર્યા કરતાં જો તે ૪ મેચ વધુ જીતી હોય, તો તે કેટલી મેચ જીતી હશે ?

(ક) ૧૦ (ખ) ૧૨ (ગ) ૮ (ઘ) ૧૬

૧૧૦. એક કિલોગ્રામ લોખંડ અને એક કિલોગ્રામ લાકડામાં કોણ વધુ ભારે હશે ?

(ક) લોખંડ (ખ) લાકડું (ગ) કોઈ નહિ (ઘ) ચોક્કસ કહી શકાય નહિ.

કોપીરાઈટ

આ પુસ્તિકામાંની વસ્તુ કોપીરાઈટના કાયદા અનુસાર સુરક્ષિત રાખવામાં આવી છે. આ પુસ્તિકાને કે ઉત્તરપત્રને છપાવવું, સાઇકલોસ્ટાઈલ કે ટુપ્લીકેટ કરી તેની નકલ કાઢવી, વગેરે કોપીરાઈટનો ભંગ લેખાશે. એમાંની વસ્તુનો બીજો ઉપયોગ કરવા કે તેનું ભાષાંતર કરવા પરવાનગી લેવી આવશ્યક છે.

આ પુસ્તિકાઓ માત્ર સંશોધન કરનારને, માર્ગદર્શન કાર્યકર્તાઓને, તથા શાળા-કોલેજોના આચાર્યોને ૫૦ કે તેથી વધુ જથ્થામાં જ મળી શકશે. છૂટક નકલ આપવામાં આવશે નહિ.

અનુચિત સંસ્કરણ : ૧૯૭૮

પ્રત : ૫,૦૦૦

કિંમત ૫૦ પૈસા
અલગ ઉત્તરપત્રની કિંમત ૧૦ પૈસા
સૂચનાપત્રની કિંમત ૫૦ પૈસા

: પ્રાપ્તિસ્થાન :
અંશુમાન કૃષ્ણકાન્ત દેસાઈ
૨૩, હિન્દુ કોલોની, નવરંગપુરા
અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૯